

Makrooppdatering

Internasjonalt

Den svakt positive veksten fortsetter globalt. Utviklingen er imidlertid skjør og kan påvirkes betydelig av en rekke usikkerhetsmomenter. Det er blant annet en risiko for at FED vil øke styringsrenten slik at veksten svekkes og med mulighet for ny resesjon. Videre fryktes det fortsatt for en hard landing i Kina. Rebalanseringen av økonomien fra investeringer til konsum ser ut til å ha blitt satt på vent, og myndighetene setter igjen sin lit til billig kreditt og investeringer for å øke aktiviteten. Politisk fragmentering av Europa, og da særlig diskusjoner rundt «Brexit» og «Grexit», er også en sentral faktor som kan forårsake uro i finansmarkedene og svekke vekstutsiktene internasjonalt.

Norge

Norges Banks hovedstyre besluttet å holde styringsrenten uendret på rentemøtet 12.-13. mai. I pressemeldingen ble det vist til at utviklingen i senere tid ikke har avviket vesentlig fra tidligere anslag og at det derfor ikke var nødvendig å kutte renten nå. Inflasjonen (3,2 % i april) er fortsatt over inflasjonsmålet, men den forbigående effekten av økt importert inflasjon, samt utsikter til at kronen kan styrke seg fremover, vil bidra til å redusere prisveksten fremover. En eventuelt økende oljepris vil forsterke denne effekten og kan samtidig bidra til noe høyere vekst. Hovedstyret nevnte ikke eksplisitt at finanspolitikken vil bli innrettet enda mer ekspansivt siden sist møte (se omtale under), men alt annet likt vil dette tale for et mindre behov for lavere renter. Hovedstyret har tidligere gitt uttrykk for at styringsrenten kan bli satt ned i løpet av året.

På tross av ekspansiv finans- og pengepolitikk er veksten i norsk økonomi fortsatt lav. Etter en nedrevidering av fjerde kvartal 2015 falt veksten i fastlandsøkonomien i andre halvår i fjor. I første kvartal 2016 vokste fastlandsøkonomien med 0,3 prosent. Dette var sterkere enn ventet og godt hjulpet av vekst innen elektrisitetsproduksjon. Holdes dette utenom var veksten kun 0,1 prosent.

Regjeringen la 11. mai frem revidert nasjonalbudsjettet. Det var lite overraskende endringer å spore i et budsjett som bærer preg av svak utvikling i petroleumsindustrien og omstillingsutfordringer. Utfordringene i norsk økonomi fører til store regionale forskjeller og blant annet utviklingen i arbeidsledigheten varierer fra nedgang i enkelte regioner til sterk økning i områder med tilknytning til petroleumsindustrien. Bruken av «oljepenger» anslås å ende på 206 milliarder kroner i år, en økning på 10 milliarder fra det vedtatte budsjettet i fjor høst. Dette innebærer at budsjettimpulsen, som indikerer hvordan budsjettet påvirker etterspørselen i økonomien, øker fra 0,7 prosent til 1,1 prosent. Bruken av «oljepenger» er anslått til 2,8 prosent av oljefondet, hvilket betyr at det er et betydelig handlingsrom i finanspolitikken (om lag 93 milliarder) før man kommer i brudd med handlingsregelen.

